

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقیاس قصه عشق

Love Story Scale

«براساس نظریه عشق به مثابۀ یک داستان، رابرت جی. استرنبرگ»

نویسندگان: دکتر ابوالفضل دیمی

پروانه علایی کلجاهی

(۱۳۸۶)

انتشارات روان سنجی

حق چاپ و تکثیر محفوظ است

سرشناسه	کرمی، ابوالفضل، ۱۳۲۳-
عنوان و نام پدیدآور	مقیاس قصه عشق: Love story Scale براساس نظریه عشق به مثابه یک داستان
مشخصات نشر	تهران: روان سنجی، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	۶، ۱۰۶ ص. جدول، مصور.
شابک	۹۷۸۹۶۴۷۸۵۵۱۹۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب حاضر بر اساس کتاب عشق یک داستان است: داستان عشق شما چیست؟
یادداشت	تالیف رابرت استرنبرگ نوشته شده است
عنوان دیگر	عشق یک داستان است. داستان عشق شما چیست؟
موضوع	عشق - جنبه های روانشناسی.
موضوع	روابط زن و مرد.
موضوع	روابط بین اشخاص.
شناسه افزه	علائی کلجایی، پروانه، ۱۳۶۰-
شناسه داده	استرنبرگ، رابرت J. Sternberg, Robert J. عشق یک داستان است...
رده بندی - خره	BF۵۷۵/ع۵ ک۴۱۳۸۶
رده بندی دیویر	۱۵ / ۴۱
شماره کتابخانه ملی	۱۱۶ ۱۳

عنوان: مقیاس قصه عشق

نویسندگان: دکتر ابوالفضل کرمی

پروانه علایی کلجایی

ناشر: مرکز نشر روانسنجی - ۶۶۹۲۷۳۲۳ - ۶۶۵۶۲۰۱۵

چاپ چهارم: پائیز ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مرتب ۶۶۴۳۷۷۷۰

ناظر چاپ: رعنا کرمی

آدرس: تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه رشتچی، پلاک ۱۳، واحد ۲

www.ravansanji.com

پیشگفتار:

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق ثبت است در جریده عالم دوام ما

نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۸۳ سرکار خانم علایی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مشاوره خانواده پیشنهاد کردند تا راهنمایی پایان نامه ایشان را به عهده بگیرم. با توجه به دانش علمی و پشتکاری که در ایشان سراغ داشتم ساخت و هنجاریابی مقیاس قصه عشق را به ایشان پیشنهاد کردم ایشان هم با علاقه وافر این مهم را پذیرفتند و پس از تصویب گروه، با سعی و کوشش فراوان پژوهش را آغاز نمودند. تا این اثر جهت استفاده روان شناسان و مشاوران در کلینیک‌ها مراکز مشاوره و پژوهشگران آماده شده و تقدیم علاقمندان گردد.

این کتاب فریم که پدر عشق معروف است، عشق را پاسخی به مسئله وجودی انسان می‌داند. او در تبیین عشق می‌گوید: عشق عبارت است از رغبت جدی به زندگی و پرورش آنچه بدان مهر می‌ورزیم. با وزر و توجه، احساس مسئولیت، احترام و شناخت با هم مرتبط هستند و جوانب مختلف عشق را می‌سازند.

در زمینه عشق و ازدواج پژوهش‌های زیادی انجام شده است و نظریه پردازان مختلف سعی نموده اند با رویکرد خود به سببی عشق پاسخ گویند. استرنبرگ یکی از نظریه پردازانی است که در زمینه عشق پژوهش‌هایی انجام داده است. او در سال ۱۹۸۶ با رویکردی روان سنجی عشق را مرکب از سه جزء صمیمیت، شور و هیجان و تعهد معرفی کرد. ترکیبات مختلف این سه جزء انواع مختلف عشق را به وجود می‌آورد. با طبقه‌بندی نظر آن دسته از زوج‌هایی که مثلث‌های همسانی دارند میزان رضایت زناشویی آنها بیشتر است. این استرنبرگ اذعان می‌دارد که این نظریه علی رغم کارآمدی نسبی آن، یک سوال مهم را بی‌پاسخ می‌گذارد، چرا من و نه کس دیگری عاشق این فرد خاص می‌شود و نه عاشق فرد دیگری؟ چه چیزی موجب می‌شود که شخصی جذب فرد بخصوصی شود حال آنکه از دید اطرافیان، آن فرد به نظر او همسر نامناسبی است.

استرنبرگ در پاسخ به این سؤال و با انتقاد از نظریه مثلث عشق در سال ۱۹۹۴ نظریه جدیدی را مطرح نمود، تحت عنوان "عشق به مثابه قصه". در این نظریه فرض بر این است که شخص گرایش دارد عاشق کسی شود که قصه‌اش با او یکی یا مشابه باشد. اما نقش این کس در قصه، مکمل نقش خود اوست و بدین ترتیب، این کس از جهاتی مثل خود اوست و از جنبه‌هایی بالقوه متفاوت است. اگر از سر اتفاق عاشق کسی شود که قصه‌ای کاملاً متفاوت دارد، آن وقت است که هم رابطه آنان و هم عشقی که زیر ساخت این رابطه است، وضعیتی

متزلزل پیدا می‌کند. از طرفی شواهد و یافته‌های وی و همکارانش (۱۹۹۵، ۱۹۹۶، ۲۰۰۱، ۲۰۰۳) نشان داده است که وقتی دو همسر قصه‌های مشابه و همسانی دارند رابطه آنها دوام بیشتری دارد و سطح رضامندی آنان از زندگی زناشویی خویش بالاتر است.

داستان‌ها از همان لحظه تولد فرد شروع به ساخته شدن می‌کنند. انسان‌ها از همان کودکی با دیدن رابطه والدین، دیگران، رسانه‌ها، نمایش‌های تلویزیونی، مطالعه کتاب، مجله و ... و البته تجارب شخصی خود دست به نوشتن متن قصه‌های خود می‌زنند، ولی هیچگاه نوشتن نمایشنامه خود را متوقف نمی‌کنند؛ به گفته استرنبرگ همین قصه‌ها هستند که فرد را در بزرگسالی با انتخاب شریک زندگی مستعد می‌سازند. و دقیقاً افراد کسانی را می‌یابند که در پی آنان بودند حتی به صورت ناخودآگاه، این کسان تکمیل‌کننده نقش‌های قصه آنان هستند، حتی اگر تجارب قبلی و گذشته باشد (استرنبرگ، ۱۹۹۴).

از آنجا که اتحاد سازنده زمینه ساز اصلاح و بهتر شدن است، ارشاد و راهنمایی‌های استفاده‌کنندگان از ازدواج و سایر بنظران مورد استقبال و سپاس فراوان پژوهشگر و انتشارات روان سنجی خواهد بود.

از آقای دکتر تبریزی که زحمت استاد مشاوره پژوهش را به عهده داشتند صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم و از خانم رعنا کرمی مدیریت انتشارات روان سنجی به خاطر زحماتی که جهت چاپ کتاب تقبل نمودند نهایت تشکر را دارم.

در جریان چاپ برای حفظ حریم آزمون‌های روان‌شناختی مقرر شد، پرسش‌نامه مردان و زنان، پاسخ‌نامه و، جداول نمره‌گذاری و نیم‌مرح روان‌سنجی و مردان در پکیج جداگانه‌ای تهیه و فقط در اختیار همکارانی که مدرک کارشناسی ارشد روان‌شناسی و مشاوره و بالاتر را دارند طبق فرم ویژه‌ای که در صفحه بعدی این کتاب آمده است، قرار گیرد.

دکتر ابوالفضل کرمی

عضو هیات علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

دانشگاه علامه طباطبائی

شماره پروانه نظام روان‌شناسی و مشاوره ۶۶۵

فهرست مطالب

۳	بخش اول - مقیاس قصه عشق
۵	مقدمه
۵	توصیف کلی مقیاس قصه عشق
۷	نظریه عشق به مثابه یک داستان
۱۰	انواع قصه های عشق
۱۷	پیشینه پژوهش
۲۱	بخش دوم - ویژگی های روان سنجی مقیاس قصه عشق
۲۳	جامعه پژوهش و نمونه آماری
۲۶	شیوه گردآوری داده ها
۲۷	انجام پژوهش
۲۷	الف - مرحله مقدماتی
۲۷	روایی (منطقی، صوری، کلامی)
۳۱	پایایی (بازآزمایی، ضریب آلفا)
۳۹	ب - مرحله نهایی
۴۱	پایایی (محاسبه ضریب آلفا)
۴۸	روایی (ملاکی و سازه)
۵۲	اجرای تحلیل عاملی
۵۸	گروه عاملی اول
۶۱	گروه عاملی دوم
۶۳	گروه های عاملی سوم، چهارم و پنجم
۶۵	تفسیر و نام گذاری گروه های عاملی
۶۵	الف - قصه های جامعه پسند
۶۶	ب - قصه های سلطه جویی
۶۷	ج - قصه های لذت بخش

۶۸	د- قصه‌های سرگرمی
۶۸	ه- قصه‌های سلطه‌پذیری
۷۰	بررسی شواهد تجربی مقیاس قصه عشق و نظریه عشق به مثابه یک داستان
۷۰	بررسی همسانی قصه همسران
۷۱	بررسی تشابه نیمرخ قصه عشق زوجین و رضایت زناشویی آنها
۷۳	بررسی رابطه بین قصه‌های عشق و رضایت زناشویی
۷۵	بررسی تفاوت قصه‌های مردان و زنان
۷۷	بررسی قصه‌های رایج‌تر در گروه زنان نمونه
۷۸	بررسی قصه‌های رایج‌تر در گروه مردان نمونه
۷۸	مقایسه اولویت‌های قصه‌های مردان و زنان و نیمرخ قصه‌های آنها
۸۳	بخش سوم (اجرا و نمره گذاری)
۸۵	شرایط آزمودنی مناسب
۸۵	دستور العمل اجرا
۸۶	نمره گذاری و ترسیم نیمرخ آزمودنی و نمره
۹۲	مورد نمونه
۹۷	فهرست منابع